

С.С. КИСІЛЬ,
аспірант,
ННЦ «Інститут аграрної економіки», м.Київ

ІННОВАЦІЙНІ ЗАСАДИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Одним із найважливіших векторів розвитку національної економіки України є досягнення високого рівня конкурентоспроможності всіх галузей та особливо аграрної галузі, яка стала драйвером економічного зростання. Аграрна галузь стала локомотивом національної економіки, якій належить провідна роль у формуванні експортного потенціалу, в забезпеченні продовольчої, енергетичної, екологічної безпеки та економічного зростання, а також соціальної рівноваги в суспільстві. Зміцнення конкурентних позицій українського аграрно-промислового виробництва та його позитивна фінансова результативність уможливорюються розробкою і реалізацією відповідної стратегії інноваційного розвитку сільськогосподарських підприємств.

За сучасних умов функціонування сільськогосподарських підприємств, конкурентоспроможними може бути лише ті підприємства, що найефективніше використовує можливості глобалізаційних процесів та переваги євроінтеграційного поступу України. Глобальні фінансові виклики та загрози вимагають переформатування системи інноваційного розвитку сільськогосподарських підприємств, як важливого та дієвого елемента забезпечення зростання конкурентоспроможності їх діяльності.

Основними напрямками перетворень в аграрній галузі України повинні бути досягнення стійкого і збалансованого розвитку сільськогосподарських підприємств на засадах інноваційної моделі розвитку, з урахуванням останніх здобутків науково-технічного прогресу з урахуванням вимог та потреб постіндустріального суспільства.

Необхідною умовою імплементації визначених довгострокових завдань є здійснення інноваційної діяльності для підвищення конкурентоспроможності продукції сільськогосподарських підприємств. Активізація інноваційних процесів та прискорення впровадження провідних технологій в аграрній галузі уможливають подальший економічний розвиток та зміцнення конкурентних позицій держави на світовому ринку .

За даними Всесвітнього економічного форуму, Україна протягом 2012–2017 рр. посіла 85 місце за Індексом глобальної конкурентоспроможності, що свідчить про погіршення рейтингу країни в порівнянні з 73 місцем у 2012–2013 рр. [1]. Така негативна тенденція щодо конкурентоспроможності національної економіки торкається багатьох галузей національної економіки і демонструє надзвичайну важливість розв'язання цього питання для аграрної галузі, яка має значний потенціал зовнішньо-економічної діяльності та інтегрується у світовий ринок. Складність євроінтеграції національної економіки України, в тому числі аграрної галузі, пояснюється впливом глобалізації, міжнародних потоків капіталу та інвестицій, транснаціональних корпорацій [2, с. 27].

Рівень інноваційного розвитку країни визначається у відповідності до глобального інноваційного індексу (Global Innovation Index, GII). У рейтингу країн з найбільш інноваційною економікою 2017 р., Україна посіла 50 місце серед 127 країн та її глобальний інноваційний індекс склав 37,6 [3]. Однією з провідних галузей національної економіки є сільське господарство. Так, у першому кварталі 2017 р., експорт товарів і послуг з України склав 12,4 млрд дол. США, з яких 44% - продукція АПК та харчової промисловості [4].

Історія розвитку людства підтверджує, що головним драйвером його розвитку та суспільного прогресу були інновації. З цього приводу Ю. Пахомов зазначає, що за інших різних умов найбільші можливості в

нарощуванні якісних темпів економічного зростання отримує країна, що домінує серед інших за вагомістю інноваційного продукту [5].

Для подальшого конкурентоспроможного розвитку українських сільськогосподарських підприємств необхідно сконцентрувати зусилля на високотехнологічному сільськогосподарському виробництві, передумовою чого є системна законодавча та науково-організаційна гармонізація інноваційних взаємовідносин в аграрній галузі України.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Позиція України в рейтингу країн світу за індексом глобальної конкурентоспроможності 2016–2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://edclub.com.ua/analityka/pozyciya-ukrayiny-v-reytyngu-krayin-svitu-za-indeksom-globalnoyi-onkurentospromozhnosti-1>
2. Гуторов А.О. Агрохолдинги як ефективна форма концентрації сільськогосподарського виробництва / А.О. Гуторов // Економіка АПК. – 2011. – № 3. – С. 102-107.
3. Explore the interactive database of the GII 2017 indicators [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// www.globalinnovationindex.org/analysis-indicator](http://www.globalinnovationindex.org/analysis-indicator). – Назва з екрана.
4. Zelisko Inna Euro-integration determinants of financial support of agricultural formations competitiveness in Ukraine / Inna Zelisko // Innovations in science and education : challenges of our time /[collection of scientific papers]. – London: IASHE, 2017.-266p., p.21-24.
5. Пахомов Ю. Потрібно сформувати антикризову систему державного менеджменту / Ю. Пахомов // Урядовий кур'єр. – 20.02.2003. – С. 5 – 6.